

Valtuustoaloite 16.5.2024: Tupakantumppien siivouskorvausten hakeminen

KVALT 16.05.2024 § 19
43/00.01.01.01/2024

Päätös Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti antaa valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Selostus Valtuutettu Maria Kivelä esitti Juvan Vihreän valtuustoryhmän puolesta valtuustoaloitteen ”Tupakantumppien siivouskorvausten hakemisesta”.

Valtuustoaloitteessa todetaan seuraavaa:

Toisin kuin yleisesti luullaan, tupakantumppi ei maadu. Se sisältää muoviyhdisteitä, jotka hajoavat mikromuoveiksi, ja ympäristölle haitallisia aineita, kuten nikotiinia, lyijyä ja arsenikkia. Hulevesien kautta nämä kulkeutuvat pilaamaan vesistöjä. Siksi tupakantumppit on otettu EU:n kertakäyttöisiä muovituotteita koskevan direktiivin piiriin.

Käytännössä tupakantumppien osalta kyseessä on siivouskustannusvastuu, jossa valmistaja on velvollinen rahoittamaan tuotteista syntyviä siivouskuluja. Tupakkayhtiöt ovat siis nykyään velvollisia korvaamaan kulut, joita kunnille syntyy tupakannatsojen siivoamisesta – eli tupakkajätteelle tarkoitettujen astioiden hankinta- ja asennuskustannukset sekä tupakkaroskien ehkäisemiseksi järjestetyn tiedotuksen ja neuvonnan kustannukset kokonaisuudessaan.

Tupakantumppit ovat tutkitusti Suomessakin kaikkein yleisin jätelaji. Näin on myös Juvalla, kuten on saatu havaita vaikkapa jokakeväsissä roskienkeruutalkoissa. Juvan kirkonkylän hulevedet johtavat suurimaksi osaksi Jukajärven karkean suodattimen läpi, joka poistaa osan tumpeista, mutta ei mikromuoveja ja haitta-aineita.

Juvan Vihreiden valtuustoryhmä esittää, että Juvan kunta alkaisi hyödyntää direktiivin mukaista tupakantumppien siivoukseen liittyvää rahoitusta ja täyttäisi siten jätelain 48 §:n mukaiset velvoitteensa.

Rahoitusta koordinoi Pirkanmaan ELY-keskus, ja siirtymävaiheessa vuosina 2024-2025 kunnan saama korvaus on peräti 4,79 euroa asukasta kohden. Myöhemmin vuosina korvausta saadaan toteutuneiden kulujen mukaisesti.

Rahoituksen hakeminen edellyttää, että kunta järjestää tupakantumppien erilliskeräilyn eli käytännössä lisää tupakkaroskiksia paikkoihin, joissa tumpeja eniten syntyy, sekä tiedottaa asukkaita siitä, että

tupakantumpit eivät maadu ja että ne pitää laittaa asianmukaisesti keräysastioihin eikä heittää maahan. Rahoitusta voitaisiin hyödyntää myös vaikkapa koululaisille suunnattuun valistukseen nikotiinituotteiden haittavaikutuksista ihmisille ja ympäristölle.

Juvan kunta on strategiassaan sitoutunut pitämään elinympäristöstä huolta ja varjelemaan luontoa, ja Juvan ympäristötoimen tehtävänä on varmistaa juvalaisille turvallinen ja terveellinen ympäristö. Tupakan-
tumpien saaminen pois juvalaista luontoa pilaamasta olisi strategian mukainen toimi, johon on yksinkertaisin keinoin saatavilla kaikki kulut kattava rahoitus.